

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS-2021/1621.103

Handläggare
Björn Rosborg
08-535 302 09
Bjorn.Rosborg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer (SOU 2021:57) – svar på remiss från Finansdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 8 september 2021, överlämnas till Finansdepartementet som Huddinge kommuns yttrande över remissen *Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer (SOU 2021:57)*.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått utredningen om folkbokföring och samordningsnummer (SOU 2021:57) på remiss från Finansdepartementet.

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå åtgärder som förbättrar förutsättningarna för att en persons bosättning fastställs korrekt och att rätt personuppgifter registreras i folkbokföringsdatabasen om dem som är folkbokförda då det ökar tillförlitligheten och förhindrar att uppgifterna i folkbokföringen utnyttjas på ett felaktigt sätt.

Utredningen föreslår en rad åtgärder som syftar till att stärka kvaliteten i folkbokföringen.

Kommunstyrelsens förvaltning har samberett remissvaret med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen då ingen formell internremiss varit möjlig på grund av tidsskäl.

Kommunstyrelsens förvaltning tycker att det allra mesta i betänkandet är bra, men anser att regeringen i sin fortsatta beredning av ärendet bör beakta att kommunerna kommer att drabbas av en viss kostnad för att uppdatera verksamhetssystem som hämtar uppgifter eller innehåller uppgifter från folkbokföringen och som behöver anpassas till de nya sifferkombinationerna.

Beskrivning av ärendet

Inledning

Huddinge kommun har fått utredningen om folkbokföring och samordningsnummer på remiss från Finansdepartementet SOU 2021:57 (*bilaga 2*)

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå åtgärder som förbättrar förutsättningarna för att en persons bosättning fastställs korrekt och att rätt personuppgifter registreras i folkbokföringsdatabasen om dem som är folkbokförda då det ökar tillförlitligheten och förhindrar att uppgifterna i folkbokföringen utnyttjas på ett felaktigt sätt.

Utredningen föreslår en rad åtgärder som syftar till att stärka kvaliteten i folkbokföringen.

Stärkt identitetskontroll vid folkbokföring

För att stärka identitetskontrollen när en person anmäler flytt till Sverige föreslås att det förs in en bestämmelse i folkbokföringslagen (1991:481) som innebär att den som lämnar sådan anmälan ska inställa sig personligen hos Skatteverket för identitetskontroll.

Kontroll av biometriska uppgifter

För att ytterligare stärka identitetskontrollen i samband med anmälan om flytt till Sverige föreslås att Skatteverket ska kunna kontrollera biometriska uppgifter om sådana finns lagrade i de handlingar som enligt förslag ska överlämnas vid en identitetskontroll. Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta Skatteverket ta fingeravtryck och en ansiktsbild i digitalt format. Skatteverket får därefter jämföra uppgifterna med dem som redan finns lagrade i den återopade handlingen för att på så sätt kunna kontrollera om handlingen är äkta och om den är utställd för den person som återopar den till stöd för att styrka sin identitet.

Utökat informationsutbyte mellan myndigheter

Vissa myndigheter föreslås, utan hinder av sekretess, vara skyldiga att på begäran lämna uppgifter till Skatteverket för handläggning av folkbokföringsärenden eller kontroll av uppgifter i folkbokföringsdatabasen. Det rör främst uppgifter som Skatteverket redan i dag begär manuellt utlämnande från olika myndigheter.

Dataanalyser och urval

Skatteverket bör ges bättre förutsättningar att kunna koncentrera sin kontroll mot områden med hög risk för fel och fusk och områden där man kan uppnå bästa möjliga effekt med givna insatser. Uppgifter ska därför få samlas in och behandlas i syfte att upptäcka och förhindra felaktiga uppgifter i folkbokföringsdatabasen.

Ett nytt identitetsnummer

Användningsområdet och behovet av samordningsnummer har utvidgats sedan numren infördes. För att tillgodose myndigheter och enskildas behov av en säkrare, mer pålitlig och användbar identitetsbeteckning än vad

Samordningsnumret hittills varit, föreslås att det ska införas en ny identitetsbeteckning – identitetsnummer. Identitetsnumret ska kunna tilldelas en person som inte är eller har varit folkbokförd och som inställt sig personligen och styrkt sin identitet.

Ett förändrat samordningsnummer

Till skillnad från vad som gäller i dagsläget föreslås att Skatteverket ska ansvara för kontrollen av identitetsuppgifter i samband med tilldelning av samordningsnummer. Samordningsnummer ska markeras med ”säkra uppgifter” eller ”osäkra uppgifter” i folkbokföringsdatabasen beroende på om samtliga identitetsuppgifter styrkts eller inte. Samtliga myndigheter ska ha skyldighet att underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift om en person med identitetsnummer eller samordningsnummer är oriktig eller ofullständig.

Samordningsnummer till asylsökande

Migrationsverket föreslås i samband med att en asylansökan kommer in till myndigheten begära samordningsnummer till den asylsökande. Samordningsnummer ska få tilldelas en asylsökande person på begäran av Migrationsverket även om behov av numret inte finns i Migrationsverkets verksamhet.

Utökad anmälningsskyldighet till Polismyndigheten och åklagare

Skatteverkets anmälningsskyldighet till Polismyndigheten och åklagare utökas. Förslaget innebär att Skatteverket ska göra en anmälan till Polismyndigheten eller till åklagare så snart det finns anledning att anta att någon har gjort sig skyldig till vissa brott i brottsbalken som bedöms ha anknytning till folkbokföringsverksamheten.

TP-nummer

Innan samordningsnumret infördes år 2000 kunde personnummer även tilldelas personer utan samband med folkbokföring. Sådana personnummer, s.k. TP-nummer (tilldelat personnummer), tilldelades t.ex. för registrering inom rättsväsendet, i skatteregister och i körkortsregister. Det kan antas att det numera i hög utsträckning saknas behov av numren. Det är därför angeläget att TP-nummer som inte längre används kan sorteras ut ur folkbokföringsdatabasen på samma sätt som samordningsnummer.

En mer sammanhållen identitetsförvaltning bör utredas

Ansvar för identitetsförvaltningen i Sverige är delat mellan många olika aktörer. Det finns ett behov av att se över möjligheterna för ett ökat samarbete mellan myndigheter i identitetsfrågor, utökad användning av biometri och samordning av identitetsförvaltningen i Sverige.

Ikraftträdande

Förändringarna som framgår ovan föreslås träda i kraft den 1 januari 2023 bortsett från de ändringar som föreslås i förordningen (2019:214) om viss gemensam offentlig service som bör träda i kraft den 1 januari 2022.

Konsekvenser för kommunerna enligt utredningen

Den kommunala självstyrelsen har en lång tradition i Sverige och innebär att det ska finnas en självständig och, inom vissa ramar, fri bestämmanderätt för kommuner och regioner. Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett den.

Genom förslaget att även kommunala myndigheter åläggs en underrättelseskyldighet avseende uppgifter om en person som tilldelats identitets- eller samordningsnummer inskränks den kommunala självstyrelsen.

Det bedöms dock röra sig om en begränsad och proportionerlig inskränkning då fel i folkbokföringsdatabasen får stora spridningseffekter och förslaget syftar till att stärka systemet med samordningsnummer som gynnar den offentliga sektorn.

Samberedning

Kommunstyrelsens förvaltning har samberett remissvaret med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen då ingen formell interremiss varit möjlig på grund av tidsskäl.

Förvaltningens synpunkter

För att Huddinge kommun ska kunna ge rätt stöd och service till invånarna måste folkbokföringen vara rätt. Särskild stor påverkan får det på socialtjänstens verksamhet inom ekonomiskt bistånd som är det yttersta skyddsnätet för den enskilde. Ansvar för en kommun utgår ifrån bestämmelserna om vistelse respektive bosättningskommun. I de allra flesta fall är det bosättningskommunen som är ansvarig för socialtjänstinsatser. Bedömningen om vilken kommun som är bosättningskommun utgår från folkbokföringens underlag.

Förslaget om att biometriska uppgifter även hos barn över sex år ska kontrolleras, bedöms stå i överensstämmelse med principen om barnets bästa. Denna princip är central och åtgärderna ska genomföras på ett barnvänligt och barnanpassat sätt vilket kommunstyrelsens förvaltning tycker är bra utifrån barnperspektivet.

Kommunstyrelsens förvaltning tycker att det allra mesta i betänkandet är bra, men anser att regeringen i sin fortsatta beredning av ärendet bör beakta att kommunerna kommer att drabbas av en viss kostnad för att uppdatera verksamhetssystem som hämtar uppgifter eller innehåller uppgifter från folkbokföringen och som behöver anpassas till de nya sifferkombinationerna.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut förväntas inte medföra några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS-2021/1621.103

Camilla Broo
Kommundirektör

Patrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till yttrande

Bilaga 2. Remissen:

<https://www.regeringen.se/49e772/contentassets/8509508c36224d5cad0d36bbbb6de16d/om-folkbokforing-samordningsnummer-och-identitetsnummer-sou-202157.pdf>

Beslutet ska skickas till

Finansdepartementet